

Przewodnik po ochronie danych osobowych : vademecum dyrektora i nauczyciela placówki oświatowej / Dariusz Skrzyński. – wyd. 2. – Warszawa, 2016

Spis treści

CZĘŚĆ I - OGÓLNE ZASADY OCHRONY DANYCH OSOBOWYCH	9
1. Wprowadzenie. Zmiany w ochronie danych osobowych obowiązujące od 1 stycznia 2015 r.	11
2. Zapowiedź kolejnych zmian	15
3. Regulacje prawne dotyczące ochrony danych osobowych	15
4. Dane osobowe	17
4.1. Dane osobowe zwykłe	17
4.2. Dane osobowe wrażliwe	19
5. Przetwarzanie danych osobowych	20
5.1. Definicja przetwarzania danych osobowych	20
5.2. Dopuszczalność przetwarzania	20
5.3. Przesłanki legalności przetwarzania danych	21
5.4. Katalog danych osobowych przetwarzanych przez placówki oświatowe	23
5.5. Pozyskiwanie danych osobowych osób ubiegających się o zatrudnienie	23
5.6. Dane osobowe pracowników szkoły i przedszkola	25
5.7. Dane osobowe rodziców i uczniów przetwarzane na podstawie ustawy o systemie oświaty i jej aktów wykonawczych	28
5.8. Powierzenie przetwarzania danych osobowych	30
6. Dokumentacja związana z przetwarzaniem danych osobowych	32
6.1. Rodzaj dokumentacji związanej z przetwarzaniem danych osobowych w szkole	32
6.2. Polityka bezpieczeństwa	33
6.3. Instrukcja zarządzania systemem informatycznym	37
6.4. Upoważnienia dla pracowników	38
6.5. Ewidencja upoważnień	39
6.6. Umowy powierzenia przetwarzania danych osobowych	39
7. Zbiór danych osobowych	40
7.1. Definicja zbioru danych osobowych	40
7.2. Wykaz zbiorów danych osobowych w placówkach oświatowych	41
8. Rejestracja zbiorów danych osobowych w GIODO	42
8.1. Obowiązek rejestrowania zbiorów danych osobowych	42
8.2. Zwolnienie z obowiązku rejestracji zbioru danych pracowników szkoły/przedszkola	43
8.3. Zwolnienie z obowiązku rejestracji zbioru danych uczniów/wychowanków	44

8.4. Zwolnienie z obowiązku rejestracji zbioru danych rodziców uczniów	44
8.5. Zwolnienie z obowiązku rejestracji zbioru danych przetwarzanych w celu wystawienia faktury, rachunku lub prowadzenia sprawozdawczości finansowej	44
8.6. Zwolnienie z obowiązku rejestracji zbioru danych powszechnie dostępnych	45
8.7. Zwolnienie z obowiązku rejestracji zbioru danych przetwarzanych w zakresie drobnych, bieżących spraw życia codziennego	46
8.8. Zwolnienie z obowiązku rejestracji zbioru danych, jeżeli został powołany i zgłoszony ABI	46
8.9. Zwolnienie z obowiązku rejestracji zbioru danych prowadzonych bez wykorzystania systemów informatycznych	47
8.10. Procedura rejestrowania zbiorów danych osobowych w GIODO	47
8.11. Elementy zgłoszenia zbioru danych do rejestracji GIODO	48
9. Administrator danych osobowych (ADO)	50
9.1. Dyrektor jako administrator danych osobowych	50
9.2. Administrator danych osobowych a jednostki obsługi ekonomiczno-administracyjnej	51
9.3. Administrator danych osobowych a umowa na przetwarzanie danych	51
9.4. Obowiązki administratora danych osobowych	52
9.5. Obowiązki informacyjne	53
10. Administrator bezpieczeństwa informacji (ABI)	54
10.1. Możliwość powołania ABI	54
10.2. Rejestrowanie ABI	55
10.3. Kwalifikacje ABI	56
10.4. Zadania ABI	56
10.5. Sprawdzanie przestrzegania przepisów	57
10.6. Nadzorowanie dokumentacji	57
10.7. Szkolenia dla pracowników	58
10.8. Prowadzenie rejestru zbioru danych przez ABI	58
10.9. Zasady prowadzenia rejestru zbioru danych	59
11. Środki zapewniające ochronę przetwarzanych danych osobowych	61
12. Odpowiedzialność za naruszenie zasad przetwarzania danych osobowych	62
12.1. Rodzaje odpowiedzialności związanej z przetwarzaniem danych osobowych	62
12.2. Odpowiedzialność karna za naruszenie ustawy o ochronie danych osobowych	63
12.3. Bezprawne przetwarzanie danych osobowych w zbiorze	64
12.4. Udostępnienie lub umożliwienie dostępu do danych osobowych osobom nieupoważnionym	65
12.5. Naruszenie obowiązku zabezpieczenia danych	66
12.6. Naruszenie obowiązku rejestracji zbiorów danych w GIODO	68
12.7. Niedopełnienie obowiązku informacyjnego przez administrującego danymi osobowymi	68

12.8. Udaremnianie lub utrudnianie inspektorowi wykonywania czynności kontrolnej	69
13. Zasady kontroli przetwarzania danych osobowych przez GIODO	70
13.1. Kontrola GIODO	70
13.2. Zadania GIODO	70
13.3. Uprawnienia kontrolne GIODO	72
13.4. Uprawnienia inspektora	73
13.5. Obowiązki inspektora	74
13.6. Obowiązki kontrolowanego	74
13.7. Legitymacja i upoważnienie	74
13.8. Termin i czas kontroli	75
13.9. Miejsce kontroli	75
13.10. Dokumentowanie czynności kontrolnych	75
13.11. Uprawnienia pokontrolne	75
14. Wyniki kontroli GIODO w szkołach i placówkach	78
14.1. Udostępnianie danych osobowych nauczycieli i rodziców	78
14.2. Udostępnianie danych osobowych uczniów	78
14.3. Zakres danych przetwarzanych przez szkoły i placówki	79
CZĘŚĆ II - SZCZEGÓLNE PRZYPADKI OCHRONY DANYCH OSOBOWYCH	81
15. Ochrona danych osobowych a system informacji oświatowej	83
16. Ochrona danych osobowych a e-dziennik	85
17. Ochrona danych osobowych a dostęp do informacji publicznej	86
18. Ochrona danych osobowych a ochrona informacji niejawnych	89
19. Ochrona danych osobowych a jawność wynagrodzeń pracowników	89
19.1. Podstawa prawna ochrony informacji o wynagrodzeniu pracownika	89
19.2. Informacja o wynagrodzeniu jako dana osobowa	90
19.3. Niejawność informacji o wynagrodzeniu	90
19.4. Ujawnianie informacji o wynagrodzeniu osób pełniących funkcje publiczne	91
19.5. Udostępnianie informacji o wynagrodzeniu w orzecznictwie	91
19.6. Informacja o wynagrodzeniu osób niepełniących funkcji publicznych	92
20. Ochrona danych osobowych a strona internetowa placówki oświatowej	92
20.1. Udostępnianie danych osobowych w Internecie	92
20.2. Publikowanie danych osobowych za zgodą	93
20.3. Publikowanie danych osobowych bez zgody	94
20.4. Publikowanie zdjęć (rozpowszechnianie wizerunku)	95
21. Kontakty z mediami a ochrona danych osobowych	97
22. Monitoring wizyjny a ochrona danych osobowych	98
22.1. Miejsca objęte monitoringiem	98
22.2. Przechowywanie i udostępnianie nagrań z monitoringu szkolnego	98
22.3. Monitorowanie pracowników	99
23. Wyłudzanie danych osobowych uczniów i rodziców	100

23.1. Działalność firm komercyjnych w szkole	100
23.2. Zgoda rodziców na gromadzenie danych osobowych uczniów	101
24. Ochrona danych osobowych a noszenie identyfikatora z imieniem i nazwiskiem	102
25. Ochrona danych osobowych a procedura weryfikowania danych osobowych kredytobiorców	102
26. Ochrona danych osobowych a upoważnienia do odbioru dzieci przez osobę inną niż rodzice	102
27. Ochrona danych osobowych a udzielanie informacji o dziecku innym osobom niż rodzice	103
28. Ochrona danych osobowych a uchwały rady pedagogicznej	103
29. Ochrona danych osobowych a działalność pielęgniarki szkolnej	104
30. Ochrona danych osobowych byłego pracownika	105
31. Ochrona danych osobowych a wgląd do dokumentacji szkolnej	106
32. Ochrona danych osobowych a profil szkoły na Facebooku	107
33. Ochrona danych osobowych a filmowanie lekcji	108
34. Ochrona danych osobowych a nagrywanie rozmów	109
35. Ochrona danych osobowych a udostępnienie arkusza organizacyjnego szkoły związkom zawodowym	110
36. Ochrona danych osobowych a zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	112
37. Ochrona danych osobowych a dane umieszczane w protokole powypadkowym	113
38. Ochrona danych osobowych a ich udostępnianie księżom w parafii	114
39. Ochrona danych osobowych a wywiadówki szkolne	114
40. Ochrona danych osobowych a dziennik lekcyjny	115
41. Ochrona danych osobowych a przekazywanie danych e-mailem	116
42. Ochrona danych osobowych a dziennik nauczania indywidualnego	117
43. Ochrona danych osobowych a dokumentacja poradni psychologiczno-pedagogicznej	117
44. Ochrona danych osobowych a ankiety szkolne	118
45. Ochrona danych osobowych a NNW na wycieczkach	119
46. Ochrona danych osobowych a zbiory danych praktykantów i wolontariuszy	121
47. Ochrona danych osobowych a skarga na szkołę	121
CZĘŚĆ III - DOKUMENTACJA	123
48. Zgoda na przetwarzanie danych osobowych (1)	125
49. Zgoda na przetwarzanie danych osobowych (2)	126
50. Zgoda na przetwarzanie danych osobowych (3)	127
51. Cofnięcie zgody na przetwarzanie danych osobowych	128
52. Umowa powierzenia przetwarzania danych osobowych	129
53. Zarządzenie dyrektora w sprawie dokumentacji przetwarzania danych osobowych	133
54. Oświadczenie zbiorcze pracowników w sprawie ochrony danych	

osobowych	134
55. Polityka bezpieczeństwa	135
56. Instrukcja zarządzania systemem informatycznym służącym do przetwarzania danych osobowych	148
57. Indywidualny zakres obowiązków nałożonych na użytkownika systemu informatycznego przetwarzającego dane osobowe	159
58. Upoważnienie do przetwarzania danych osobowych (1)	160
59. Upoważnienie do przetwarzania danych osobowych (2)	161
60. Upoważnienie do przetwarzania danych osobowych (3)	162
61. Procedura nadawania i zmiany uprawnień do przetwarzania danych osobowych	163
62. Ewidencja osób upoważnionych do przetwarzania danych osobowych	164
63. Zgłoszenie zbioru danych do rejestracji GIODO	165
64. Informacja o przetwarzaniu danych osobowych dla rodziców i opiekunów dzieci/pracowników/stażystów/praktykantów	171
65. Akt powołania administratora bezpieczeństwa informacji	172
66. Zgłoszenie powołania administratora bezpieczeństwa informacji do rejestracji GIODO	173
67. Zgłoszenie odwołania administratora bezpieczeństwa informacji do rejestracji GIODO	176
68. Instrukcja postępowania w sytuacji naruszenia systemu ochrony danych osobowych	178
69. Procedury wykonywania przeglądów i konserwacji systemu informatycznego	181
70. Formy naruszenia ochrony danych osobowych	182
71. Podstawowa lista kontrolna przestrzegania ochrony danych osobowych	185
72. Raport z naruszenia zabezpieczenia danych osobowych w systemie informatycznym służącym do przetwarzania danych osobowych	186
73. Zgoda na wykorzystanie wizerunku dziecka	188
74. Zgoda na wykorzystanie wizerunku nauczyciela/pracownika	188
75. Wniosek do dyrektora o zgodę na przetwarzanie danych osobowych uczestników wycieczki poza teren szkoły	189
76. Zgoda na przetwarzanie danych osobowych uczestników wycieczki szkolnej poza teren szkoły	189
CZĘŚĆ IV - AKTY PRAWNE	191
77. Ustawa z 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (tekst jedn.: Dz.U. z 2016 r. poz. 922)	193
78. Rozporządzenie ministra spraw wewnętrznych i administracji z 29 kwietnia 2004 r. w sprawie dokumentacji przetwarzania danych osobowych oraz warunków technicznych i organizacyjnych, jakim powinny odpowiadać urządzenia i systemy informatyczne służące do przetwarzania danych osobowych (Dz.U. z 2004 r. nr 100, poz. 1024)	218
79. Rozporządzenie ministra administracji i cyfryzacji z 10 grudnia 2014 r.	

w sprawie wzorów zgłoszeń powołania i odwołania administratora bezpieczeństwa informacji (Dz.U. z 2014 r. poz. 1934)	224
80. Rozporządzenie ministra administracji i cyfryzacji z II maja 2015 r. w sprawie trybu i sposobu realizacji zadań w celu zapewnienia przestrzegania przepisów o ochronie danych osobowych przez administratora bezpieczeństwa informacji (Dz.U. z 2015 r. poz. 745)	225
81. Rozporządzenie ministra administracji i cyfryzacji z 11 maja 2015 r. w sprawie sposobu prowadzenia przez administratora bezpieczeństwa informacji rejestru zbiorów danych (Dz.U. z 2015 r. poz. 719)	229
82. Artykuł 81 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych (tekst jedn.: Dz.U. z 2016 r. poz. 666)	231

oprac. BPK